

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Societatea Comercială „Pro-Nicma” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Georgeta Lupea,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Mecgrato” împotriva Societății Comerciale „Pro-Nicma” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2rac-195/23
PIGD 2-21126320-01-2rac-25082023)*

Recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (2), lit. b) și c) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), or instanța de apel a aplicat și interpretat corect legea care urma să fie aplicată, iar simplu dezacord cu soluția adoptată nu constituie temei de anulare a actului judecătoresc.

Judecătoria Edineț, sediul Briceni, jud. G. Comerzan
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu

31 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților inadmisibilitatea recursul declarat de către SC „Pro-Nicma” SRL, reprezentată de avocatul Georgeta Lupea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 august 2021 Societatea pe Acțiuni „Mecgrato” (în continuare SA „Mecgrato”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Pro-Nicma” Societatea cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Pro-Nicma” SRL), prin care a solicitat încasarea sumei de 822 275 lei cu titlu de datorie, a sumei de 39 268,32 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 25 860 lei cu titlu de cheltuieli pentru taxa de stat și a sumei de 15 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată societatea reclamantă a indicat că între SA „Mecgrato” în calitate de vânzător și SC „Pro-Nicma” SRL în calitate de cumpărător au avut loc mai multe operațiuni de vânzare-cumpărare a pomilor altoiți de măr. Dovada predării mărfii și a prețului convenit se demonstrează prin facturile fiscale: AAD nr. 4397876 din 04 mai 2018, AAD nr. 4397877 din 06 mai 2018, AAD nr. 4397878 din 08 mai 2018, AAD nr. 4397879 din 11 mai 2018, AAD nr. 4397880 din 14 mai 2018, AAD nr. 4397881 din 16 mai 2018, AAD nr. 4397882 din 19 mai 2018, AAD nr. 4397883 din 21 mai 2018, AAD nr. 4397976 din 10 aprilie 2019, IJ nr. 0847727 din 04 mai 2020, IJ nr. 0847728 din 04 mai 2020.

3. SA „Mecgrato” a indicat că, în temeiul acestor raporturi, SC „Pro-Nicma” SRL trebuie să achite societății reclamante prețul mărfii în valoare de 822 275 lei. Informația cu privire la decontările reciproce se atestă prin actul de verificare din data de 31 decembrie 2020. Până la momentul adresării în instanța de judecată SC „Pro-Nicma” SRL nu și-a executat obligația de plată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

4. Prin hotărârea din data de 27 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni s-a admis acțiunea înaintată de către SA „Mecgrato”, s-a încasat de la SC „Pro-Nicma” SRL în beneficiul SA „Mecgrato” datoria pentru marfa livrată în sumă de 822 275 lei, dobânda de întârziere în sumă de 39 268,32 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 40 860 lei. (f.d.129, 134-137, vol. I)

5. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 11 iulie 2022, de către SC „Pro-Nicma” SRL. (f.d. 130, vol.I)

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

6. Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 16 martie 2023 a respins apelul declarat de către SC „Pro-Nicma” SRL și a menținut hotărârea din data de 27 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni. (f.d.216,217-222, vol.I)

7. Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a constatat că între SA „Mecgrato” în calitate de vânzător și SC „Pro-Nicma” SRL în calitate de cumpărător au avut loc mai multe operațiuni de vânzare-cumpărare a pomilor altoiți de măr, în sumă totală de 974 275 lei, fapt confirmat prin facturile fiscale:

- AAD nr. 4397876 din 04.05.2018 – în sumă de 100 800 lei;
- AAD nr. 4397877 din 06.05.2018 – în sumă de 97 200 lei;
- AAD nr. 4397878 din 08.05.2018 – în sumă de 100 800 lei;
- AAD nr. 4397879 din 01.05.2018 – în sumă de 102 600 lei;
- AAD nr. 4397880 din 14.05.2018 – în sumă de 99 000 lei;
- AAD nr. 4397881 din 16.05.2018 – în sumă de 100 800 lei;
- AAD nr. 4397882 din 19.05.2018 – în sumă de 99 000 lei;
- AAD nr. 4397883 din 21.05.2018 – în sumă de 90 000 lei;
- AAD nr. 4397976 din 10.04.2019 – în sumă de 70 200 lei;
- IJ nr. 0847727 din 04.05.2020 – în sumă de 70 000 lei;
- IJ nr. 0847728 din 04.05.2020 – în sumă de 43 875 lei.

8. Curtea de Apel Chișinău a reținut că potrivit ordinului nr.118 din 28 august 2017 al Ministerului Finanțelor, factura fiscală este un formular tipizat de document primar cu regim special pe suport de hârtie sau în formă electronică, care se utilizează în cazurile:

- a) Livrării mărfurilor, activelor, inclusiv în cazurile în care au fost emise avize de însoțire a mărfurilor: a) impozabile cu TVA conform prevederilor Titlului III al Codului fiscal; b) neimpozabile cu TVA;
- b) Prestării serviciilor și executării lucrărilor cu excepția serviciilor financiare prestate de către instituțiile financiare, organizațiile de microfinanțare, asociațiile de economii și împrumut: a) impozabile cu TVA; b) neimpozabile cu TVA;
- c) Transportării activelor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate;
- d) Transmiterii activelor în leasing, arendă, locațiune sau uzufruct;
- e) Refacturarea cheltuielilor compensate, în conformitate cu prevederile art.117¹ alin.(10) din Codul fiscal.

9. Astfel, instanța de apel, în temeiul art. 774, alin. (1), art. 776, art. 858, alin. (2) din Codul civil, a concluzionat că pretenția cu privire la încasarea datoriei este întemeiată, deoarece SA „Mecgrato” prin facturile fiscale anexate la materialele cauzei a confirmat livrarea mărfurilor în sumă de 974 275 lei, confirmând și plata sumei de 152,000 lei, datoria fiind de 822 275 lei, fapt ce rezultă și din actul de verificare din 31 decembrie 2018, semnat de ambele părți (f.d.17) și din actul de verificare din 31 decembrie 2020 (f.d. 19).

10. Mai mult ca atât, în urma adresării prealabile, SC „Pro-Nicma” SRL a recunoscut existența datoriei de bază pretinsă și a solicitat amânarea achitării acesteia.

11. Argumentul SC „Pro-Nicma” SRL precum că la materialele cauzei lipsește contractul nr.4 din 05 februarie 2018, iar în facturile fiscale pentru anul 2018 este indicat numai numărul pomilor de măr, fără a fi specificate

soiurile, a fost respins de către instanța de apel, or, nu s-a putut ține cont de faptul că marfa livrată nu corespundea prevederilor contractuale întrucât societatea pârâtă/apelantă nu a înaintat o cerere reconvențională.

12. Totodată, instanțele de judecată a reținut că SC „Pro-Nicma” SRL nu a prezentat probe ce ar indica la faptul că datoria a fost stinsă, iar, în temeiul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

13. Astfel, reieșind din faptul că SC „Pro-Nicma” SRL a înregistrat o datorie față de SA „Mecgrato”, în temeiul art. 874, alin. (1), art. 942 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil, instanța de apel a admis și pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 39 268,32 lei.

14. Subsecvent pretențiilor admise instanțele de judecată, reținând prevederile art. 94, alin. (1) și art. 96, alin. (1) din Codul de procedură civilă au admis și pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs SC „Pro-Nicma” SRL, reprezentată de avocatul Georgeta Lupea, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri prin care acțiunea depusă de către SA „Mecgrato” să fie respinsă ca neîntemeiată sau trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. (f.d.1-15, vol.II)

16. În motivarea recursului SC „Pro-Nicma” SRL, reprezentată de avocatul Georgeta Lupea, a indicat că instanța de apel în mod eronat a aplicat normele de drept material, greșit a apreciat circumstanțele pricinii, fără a da apreciere corespunzătoare probelor din dosar.

17. În acest sens, societatea recurentă a menționat, că prin contractul de vânzare-cumpărare nr.4 din 05 februarie 2018, SA „Mecgrato” s-a obligat să transmită în proprietatea SC „Pro-Nicma” SRL material săditor pomicol după sortimentul și cantitatea indicată la pct. 1.1. al contractului și să corespundă normelor STAS ale Republicii Moldova. În momentul preluării, în 2018, a materialului săditor nu a fost posibilă identificarea, determinarea, corespunderii materialului săditor pomicol cu sortimentul indicat la pct. 1.1 al contractului de vânzare - cumpărare nr.4 din 05 februarie 2018, deoarece vânzătorul nu a eliberat certificatul de valoare biologică, iar în facturile fiscale n-au fost indicate soiurile materialului săditor efectiv transmis SC „Pro-Nicma” SRL.

18. SC „Pro-Nicma” SRL a susținut, că în realitate SA „Mecgrato” a livrat material săditor de măr de soiurile, care în Republica Moldova nici nu sunt înregistrate în Catalogul soiurilor de Plante și respectiv nu pot fi comercializate în scop de producție.

19. Astfel, ca urmare a încălcării obligațiilor din contractul de vânzare-cumpărare nr.4 din 05 februarie 2018, a dus la înființarea de către SC „Pro-

Nicma” SRL a unei plantații pomicole cu o suprafața de 16,0 ha cu material săditor necertificat, care urmează să fie defrișată. SA „Mecgrato” în loc să remedieze încălcarea propriilor obligațiuni din executarea contractului de vânzare-cumpărare nr.4 din 05 februarie 2018 a apelat la încasarea pe cale judecătorească a pretinsei datorii din livrarea materialului săditor în perioada 2018 - 2020.

20. Societatea recurentă a menționat că a fost lipsită de drepturile sale de acces la un tribunal, care constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în CEDO. La fel, a indicat că reieșind din starea factuală reținută în hotărârea contestată se desprinde că instanțele de judecată nu au examinat precum și nu s-au expus asupra celor invocate de SC „Pro-Nicma” SRL.

21. La 03 octombrie 2023 SA „Mecgrato” a depus referință la recursul declarat de către SC „Pro-Nicma” SRL, prin care a solicitat respingerea recursului declarat ca fiind inadmisibilă, deoarece acesta nu dezvoltă niciun temei de ilegalitate a hotărârilor instanțelor de judecată, dar se referă la aprecierea de către instanțelor de judecată a probelor, care nu constituie temei de recurs. (f.d. 38-40, vol.II)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

23. Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

25. Art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

26. Art. 432, alin. (2), lit. a) și lit. c) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: (2) Se consideră că normele de drept material au fost

încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.”

27. Art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

28. Art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că societatea recurentă a respectat acest termen, or, decizia contestată a fost pronunțată la 16 martie 2023, notificată avocatului Georgeta Lupea, prin intermediul poștei electronice la 23 mai 2023, iar SC „Pro-Nicma” SRL, prin intermediul oficiului poștal la 26 mai 2023. (f.d. 223 226, vol.I)

SC „Pro-Nicma” SRL, reprezentată de avocatul Georgeta Lupea, la 28 iunie 2023 a depus recurs.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

31. Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, 28 iunie 2023.

32. Din analiza recursului declarat de către SC „Pro-Nicma” SRL rezultă că s-a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că societatea recurentă a făcut trimitere la art.432, alin. (2), lit. a) și c) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

34. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând existența circumstanțelor expuse în art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe.

35. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

36. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

37. În speță, completul de judecată menționează că, recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

38. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului societății recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

39. Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de către SC „Pro-Nicma” SRL, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

40. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea Comercială „Pro-Nicma” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Georgeta Lupea, împotriva deciziei din 16 martie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă